

KEUHKOLEIKKAUS -TAI TÄHYSTYS

- Yleistä** Keuhkoleikkauksia voidaan suorittaa **joko tähystimen avulla tai avoleikkauksena. Keuhkoleikkauksessa** poistetaan vaurioitunut keuhko tai sen lohko. Poistetun keuhkonosan vuoksi hengityspinta-ala ja hengitystoiminta ovat heikentyneet. **Keuhkojen tähystyksessä** otetaan koepaloja keuhkojen tai keuhkopussin muutoksista diagnoosin varmistamiseksi ja jatkohoidon suunnittelua varten. Myös koko keuhkolohko voidaan joskus poistaa tähystysleikkauksessa.
- Kipu** Kivun hoitaminen leikkauksen jälkeen on **tärkeää** ja kipulääkettä on hyvä ottaa **alkuun säännöllisesti**, koska se edistää toipumistanne. Kivun kokeminen on yksilöllistä ja on tärkeää, että osastolla ollessanne kerrotte henkilökunnalle, mikäli tunnette kipua.
- Haavanhoito** **Keuhkoleikkauksen jälkeen haavojen paraneminen kestää noin kuukauden**, ja haavan ympärillä **voi esiintyä turvotusta** joka häviää arven pehmentyessä. **Keuhkojen tähystyksessä** kylkeen tulee **3-4 pientä viiltoa**, ja **haavojen paraneminen kestää noin kaksi viikkoa**. Usein keuhkoleikkauksen yhteydessä asetetaan **kylkeen 1-2 laskuputkea, joiden kautta mahdollinen leikkausalueelle tihkuva veri, ja imuneste sekä ilma pääsevät poistumaan**. Laskuputket poistetaan kun erityis vähenee.
- Leikkaushaavat saa yleensä kastella kolmantena päivänä** leikkauksesta. Saunassa ei saa käydä ennen kuin ompeleet on poistettu. Kotioloissa on hyvä välttää haavan tarpeetonta koskettelua ja käsitellä haavaa aina puhtain käsin. Vaatetuksessa on hyvä suosia kiristämättömiä, pehmeitä materiaaleja.
- Kotiutus ja jatkoahoito** Liikkuminen ja ylhäällä oleminen ovat elimistön toiminnan palautumiseksi tärkeitä, sillä **liikkuminen edistää verenkiertoa, parantaa hengitystä sekä edesauttaa myös elintoimintojen normalisoitumista. Sairasloman pituus on yleensä keuhkoleikkauksen jälkeen noin 4-6vkoa ja tähystyksen jälkeen 1-3 viikkoa**. Kontrolliajan saatte osastolta mukaan kotiutuessanne, tai se lähetetään kotiin kirjeitse.

Hengitysharjoitukset ja liikunta

Hengityksen tehostaminen **päivittäin** on erittäin tärkeää. Sairaalassa aloitettuja **hengitysharjoituksia tulee jatkaa kotona noin kuukausi**, jotta jäljelle jäänyt keuhko pystyy laajenemaan ja korvaamaan mahdollisimman hyvin poistetun keuhkonosan tehtävän. Rauhallisen ja tehokkaan hengityksen perustana on **rentoutus**, koska jännittäminen tekee hengityksen pinnalliseksi ja tehottomaksi.

Keuhkoleikkauksen jälkeen tulee liikunta aloittaa **vähitellen**. Aluksi on hyvä välttää voimakkaita kierto liikkeitä, nopeita riuhtaisuja ja raskaita kantamuksia. Hyviä liikuntamuotoja aluksi ovat kävely, kuntopyöräily ja kevyt voimistelu.

Ryhti ja olkanivelen liikkuvuus

Hengitystoiminnan kannalta ryhti on tärkeä, jotta keuhkot laajenevat mahdollisimman tehokkaasti. Haavan arkuuden ja kivun vuoksi voi hyvän ryhdin säilyttäminen tuntua aluksi vaikealta, selkä pyrkii kallistumaan haavan suuntaan. On hyvä **tarkkailla ryhtiä peilin edessä** ja jatkaa sairaalassa aloitettua olkanivelen jump-paa kotona. Olkanivelen liikeharjoituksilla ehkäistään virheasentoja, lihassurkastumia ja liikerajoitusten syntymistä.

Ongelmatilanteissa

Mikäli teillä ilmenee joitain seuraavista oireista **leikkauksen jälkeen**; hengenahdistusta, kova kuume, haava alkaa punoittamaan, erittämään tai kipeytyy, **ottakaa tällöin yhteys teidät kotiuttaneeseen yksikköön tai akuuttiklinikalle**. Jos leikkauksesta on kulunut **useampia viikkoja**, ottakaa tällöin **ensisijaisesti yhteys oman kunnan terveyskeskukseen tai työterveyshuoltoon**.

Yhteystiedot

Osasto 4B	040 149 1241
Akuuttiklinikka	040 149 1191